

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Eläketurvakeskuksen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi tulotietojärjestelmästä annetun lain 9 ja 12 §:n, verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n ja tuloverolain 64 §:n muuttamiseksi (VM131:00/2019)

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Eläketurvakeskukselta lausuntoa muutoksista, joiden tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti korjata tulorekisterin käyttönotossa ilmenneitä ongelmia pienyrittäjien sekä kansalaisjärjestöjen ja kansalaistoiminnan hallinnollisen taakan helpottamiseksi.

Ehdotusten mukaan tulorekisteriin talletettävien tietojen antamiselle säädettyjä määräaikoja pidennettäisiin nykyisestä viidestä päivästä siten, että verovapaat kustannusten korvaukset ja rekisteröidyn yhdistyksen maksamat enintään 200 euron kertasuoritukset ilmoitettaisiin tulorekisteriin viimeistään suorituksen maksupäivää seuraavan kuukauden viidentenä päivänä. Palkkaennakot voitaisiin ilmoittaa varsinaista palkkaa koskevan määräajan mukaan. Enintään 100 euron suuruisia muussa kuin työ- tai palvelussuhteessa maksettuja kilpailupalkintoja ei ilmoitettaisi tulorekisteriin. Luontoisetu katsottaisiin sen verovuoden tuloksi, jonka aikana rahapalkka kyseiseltä palkanmaksukaudelta on maksettu.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020. Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä. Eläketurvakeskus ja muu työeläkeala on kommentoinut esityksiä etukäteen valtiovarainministeriölle.

Eläketurvakeskuksen kanta

Eläketurvakeskus pitää ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja perusteltuina, koska ilmoittamismenettelyjen helpottaminen pienentää työnantajille ja muille suoritustenmaksajille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Esitetyillä muutoksilla on vähäinen vaikutus työeläketurvan toimeenpanoon, koska muutokset koskevat suurelta osin suorituksia, jotka eivät ole eläkkeen perusteena olevaa työansiota (esim. kilpailupalkinnot). Lisäksi luontoisetujen ilmoittamista koskeva muutos vastaa jo nykyistä työeläkealan vakiintunutta soveltamiskäytäntöä.

Rekisteröityjen yhdistysten maksamia satunnaisia enintään 200 euron kertasuorituksia koskevaa ehdotusta ei ole rajattu koskemaan muita kuin työ- ja palvelussuhteessa maksettuja suorituksia. Tältä osin muutos koskee myös työeläkelakien mukaan vakuutettavia työansioita. Kertasuoritukset tulisi ehdotuksen mukaan ilmoittaa jatkossa suorituksen maksamista seuraavan kuukauden vii-

3.10.2019

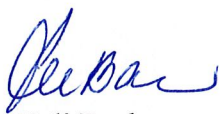
denteen päivään mennessä. Koska kuitenkin myös kuukauden viimeisenä päivänä maksetuilla muilla suorituksilla on sama ilmoittamisaika, ei ehdotuksella ole työeläkealalle vaikutusta. Tämä on myös todettu hallituksen esitystä koskevassa luonnoksessa.

Ehdotuksen mukaan palkkaennakot voitaisiin ilmoittaa tulorekisteriin varsinnaista palkkaa koskevan ilmoitusajan mukaisesti. Edellytyksenä olisi, että palkat maksetaan saman kalenterikuukauden aikana. Työeläkealalla noudatetaan maksuperiaatetta eli suoritukset katsotaan maksupäivän mukaisiksi työansioiksi. Koska ennakkopalkka rekisteröidään samalle kalenterikuukaudelle varsinaisen palkan kanssa, muutoksella ei ole työeläkealalle vaikutuksia.

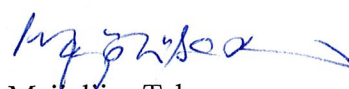
Keva on esittänyt, että tulotietojärjestelmästä annetun lain vakuutuspalkkaa koskevaa ilmoittamisaikasäännöstä täsmennettäisiin siten, että siinä mainittaisiin työntekijän eläkelain lisäksi myös julkisten alojen työeläkelain pykälä. Luonnoksessa on kuitenkin tältä osin muutettu myös säännöksen sanamuotoa. Perusteluissa on todettu, että momentin sanamuotoa tarkistettaisiin poistamalla siitä ilmaisu vakuutuspalkka, jota mainituissa eläkelakien säännöksissä käytetään vain työntekijän eläkelain 72 §:n otsikossa. Eläketurvakeskuksen mielestä informatiivisuuden vuoksi vakuutuspalkkatermiä ei tulisi poistaa pykälän sanamuodosta.

Esitykseen on lisätty säännös, jonka mukaan luontoisetujen ilmoittamista koskeva määräaika *koskee muita muuna kuin rahana annettuja etuja sekä muutoin kuin rahana annettuja muita suorituksia koskevia tietoja, jos tulonsaajalle ei samassa yhteydessä makseta rahasuoritusta*. Säännöstä on perusteltu seuraavasti: ”Momentin toisen virkkeen mukaan sama määräaika koskisi muita muuna kuin rahana annettuja etuja kuin luontoisetuja. Säännös koskisi sellaisia ilmeisen harvinaisia tilanteita, joissa luontoisedun antajana on työnantajan sijasta ennakkoperintärekisteriin merkitsemättömälle henkilölle suorituksia maksava taho. Sama määräaika koskisi muuna kuin rahana annettuja muita kuin ”etuna” pidettäviä suorituksia. Tällaisesta muusta suorituksesta on kyse silloin, kun työnantaja tai muu maksaja, samoin ilmeisen harvinaisesti, suorittaa tulonsaajalle korvauksen luovuttamalla tälle esimerkiksi tietyn esineen omistusoikeuden, jolloin kyse ei ole luontoisetuna pidettävästä hyödykkeen käyttöoikeudesta.” Eläketurvakeskus toteaa, että säännöksestä ja perusteluista ei käy selkeästi ilmi, mitä ”muita muuna kuin rahan annettuja etuja sekä muutoin kuin rahana annettuja muita suorituksia koskevilla tiedoilla” tarkoitetaan. Säännöstä ja perusteluita tulisi tältä osin täsmentää.

ELÄKETURVAKESKUS

Heli Backman

Maijaliisa Takanen